

Dejret Øhoved - Egens og Knebel Vig

Det Ungbaltiske Fremstød har haft en gennemgribende indflydelse på udformningen af det sydlige Djursland. Flere forhold peger dog på, at også ældre nedisninger og deres landskabslementer har spillet en afgørende rolle for udseendet af det nuværende landskab. Derudover er det sydlige Djursland præget af stenalderhavets nu hævede marine områder. Disse områder er dog langt fra så fremtrædende som på det midterste og nordlige Djursland. Omkring Knebel Vig ses dog flere gode eksempler på stenalderhavets aflejringer. Dejret Øhoved er således et for det sydlige Djursland, godt eksempel på et område, der var dækket af havet i stenalderen.

Kystlandskabet ved Dejret Øhoved

Området umiddelbart nord for Vester Tved i den vestlige del af Knebel Vig til Øhoved ved indløbet til vigen består af et jævnt og lavtliggende marint område beliggende omkring 2 meter over havet. I stærk kontrast hertil rejser to bakketoppe sig henholdsvis 16 og 18 meter over terrænet. Disse ses ved Dejret Øhoved og Øhoved. Begge bakker har en kerne af moræneler.

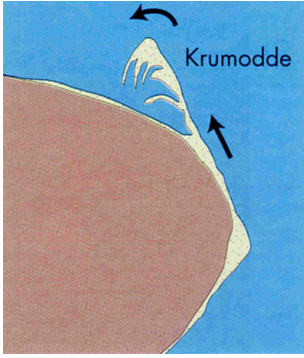

Under Littorinahavets transgression var det lavtliggende område oversvømmet af havet, der nåede ind til den indre del af Knebel Vig, hvor det også dækkede det lavtliggende område omkring Skellerup. Kun de to bakketoppe omkring Dejret Øhoved og Øhoved var høje nok til at undgå oversvømmelse, hvorved de ragede op som isolerede øer i stenalderhavets tid.

Strandenge ved Dejret Øhoved. I baggrunden Mols Bjerge. Foto: Tove Stockmarr (juni 2005).

I løbet af den generelle landhævning, der indtrådte efter havstigningen, blev disse øer landfaste under dannelse af strandenge som efterhånden groede til samtidig med, at der skete en udbygning af det marine forland. Herefter fulgte en periode med kystopbyggende udligningsprocesser som stadig pågår. I dag fremtræder Øhovedområdet således som en hævet havbund fra stenalderen og de tidligere øer ved Dejret Øhoved og Øhoved er omgivet af landjord (marint forland).

Det yderste kystområde ved Øhoved kendetegnes i dag som en krumodde. Kystens form skabes blandt andet af materialetransporten der domineres af en materialetransport fra syd mod nord. På nedenstående skitse vises princippet bag dannelsen af et krumoddesystem som det ses ved Øhoved.

Principiel dannelse af en krumodde. Pilene viser materialetransporten. Fra: *Geologisk Set – Fyn og Øerne (2002)*.